

Urbanek, Bożena

Konferencja naukowa pt. "Recepcja myśli europejskiej XVIII/XIX wieku w polskiej XIX-wiecznej medycynie", Warszawa 19 maja 1995

Medycyna Nowożytna 2/2, 163-165

1996

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Trzecia już konferencja drezdeńska, poświęcona działalności lekarzy pochodzenia żydowskiego w Niemczech (i krajach sąsiednich) przyniosła interesujące sprawozdania z prowadzonych w kilku ośrodkach naukowych badań. W roku 1996 organizatorzy zapraszają na kolejną konferencję do Drezna, poświęconą tej tematyce.

Bożena Urbanek

Warszawa

**Konferencja naukowa pt. *Recepcja myśli europejskiej XVIII/XIX wieku w polskiej XIX-wiecznej medycynie*,
Warszawa 19 maja 1995 r.**

Problematyka XVIII/XIX-wiecznych relacji między istniejącymi w Europie teoriami: filozoficznymi, społecznymi, medycznymi a praktyką medyczną i ich odbicie na gruncie polskim w XIX-wiecznej medycynie, było omawiane w dniu 19 maja 1995 r. podczas sesji, zorganizowanej przez Pracownię Historii Nauk Medycznych Instytutu Historii Nauki PAN w Warszawie.

Uczestniczyli w niej przedstawiciele Akademii Medycznych z Łodzi, Poznania, Warszawy, nadto Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetów: Jagiellońskiego, Warszawskiego, Wrocławskiego oraz Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji.

Wygłoszono 10 referatów. Referatem wprowadzającym był referat prof. dr hab. Bogdana Roka z Uniwersytetu Wrocławskiego pt. *Myśl Oświecenia i przemiany mentalności społeczeństw europejskich XVIII wieku*.

Dr Bożena Płonka-Syroka z IHN PAN wygłosiła referat pt. *Świadomość i mentalność polskich środowisk lekarskich początku XIX stulecia jako podłoże teorii i doktryn medycznych przelomu XVIII i XIX wieku*. Autorka zaprezentowała metodologię badań tego zagadnienia (w oparciu m.in. o L. Flecka i M. Foucaulta).

Dr hab. Tadeusz Srogosz z Akademii Medycznej w Łodzi w referacie pt. *Początki medycyny klinicznej na ziemiach polskich (do połowy XIX w.)* starał się ukazać uwarunkowania, w tym i oddziaływania obce, które zadecydowały o pojawieniu się na naszych ziemiach medycyny klinicznej.

Prof. Jerzy Strojnowski z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w referacie pt. *Ewolucjonizm w polskiej psychiatrii XIX w.* omówił poglądy m.in. H.S. Reimarus'a, J.L. Kocho i innych, w tym F. Nietschego, spośród polskich myślicieli m.in. J. Śniadeckiego, A. Dygasińskiego, J. Ochorowicza, B. Rejchmana, J. Nusbauma.

Zagadnienie zdrowia społecznego w okresie rozwijającego się kapitalizmu (XVIII-XIX) przedstawiła doc. dr hab. Jolanta Sadowska z Akademii Medycznej w Łodzi.

Dr Zbigniew Jastrzębowski z Akademii Medycznej w Łodzi zreferował *Zastosowanie metod statystycznych w medycynie i badaniach stanu zdrowotnego społeczeństwa polskiego XIX w.*

Dr Elżbieta Więckowska z Akademii Medycznej we Wrocławiu wygłosiła referat pt. *Idea medycyny społecznej i jej praktyczne zastosowanie.* Dokonała przy tym próby definicji samego pojęcia a także omówienia celów, roli i sposobów realizacji medycyny społecznej na ziemiach polskich w II poł. XIX w.

Dr Bożena Urbanek w wystąpieniu pt. *Opieka nad chorym na tle teoretycznych koncepcji europejskiej i polskiej medycyny w I poł. XIX wieku* rozważała zagadnienia związane z obowiązującym mianownictwem, stosowaną metodyką i formami opieki w kontekście wpływów inspiracji społecznych i trendów w terapii stosowanej na ziemiach polskich.

Dr Felicja Wysocka z Uniwersytetu Jagiellońskiego wygłosiła referat pt. *Kształtowanie się polskiej terminologii anatomicznej do początków XIX w. w świetle aktualnego stanu badań.*

Dr Maria Kordas z Akademii Medycznej we Wrocławiu przedstawiła *Koncepcje medycyny prezentowane na łamach „Krytyki Lekarskiej” jako wyraz świadomości polskich środowisk medycznych końca XIX w.,* dokonując przy tym charakterystyki pisma ukazującego się w Królestwie Polskim w latach 1897–1907.

Ostatnim, niejako podsumowującym sesję referatem było wystąpienie dr. Jaromira Jeszke z Akademii Medycznej w Poznaniu pt. *Myśl europejska w medycynie polskiej XIX wieku w badaniach polskich historyków medycyny.*

W czasie trwania sesji czynna była wystawa XIX-wiecznych druków medycznych, rycin i fotografii przygotowana przez mgr Hanne Bojczuk, sekretarza Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, pracownika Biblioteki AM z Warszawy.

Obradom przewodniczyli: prof. Bolesław Górnicki, prof. Andrzej Śródka oraz pisząca te słowa.

Jesteśmy zdania, iż sesja umożliwiła upowszechnienie i jednocześnie weryfikację wyników badań prowadzonych w Pracowni

Historii Nauk Medycznych IHN PAN pod kierunkiem doc. dr hab. Zofii Podgórskiej-Klawe oraz historyków medycyny, zajmujących się recepcją myśli europejskiej XVIII/XIX wieku w polskiej medycynie.

Maria Kordas

Wrocław

**7 konferencja naukowa historii medycyny Białorusi,
poświęcona 50-leciu zakończenia II wojny światowej.
Mińsk 7-9 wrzesień 1995**

Po raz drugi w tym roku historycy medycyny Białorusi zorganizowali międzynarodową konferencję. Do Mińska na obrady przybyli goście z Polski, Rosji, Litwy i Niemiec. Z Łotwy i Ukrainy zostały nadesłane referaty, które opublikowano w materiałach konferencji. Konferencję zorganizowało Ministerstwo Ochrony Zdrowia Białorusi, Białoruskie Towarzystwo Naukowe Historyków Medycyny i Republikańskie Muzeum Historii Medycyny w Mińsku. Spotkanie miało miejsce w Instytucie Medycznym w dniach 7-9 września 1995 r.

Obrady toczyły się w trzech grupach tematycznych. Wiodącym tematem była medycyna i wojna. Drugim – historia nauk medycznych i ochrony zdrowia oraz kształcenie medyczne, zaś trzecim – inne kwestie historii medycyny i ochrony zdrowia. Materiały konferencji – 109 referatów – ukazały się drukiem pod red. M.K. Zubrickiego.

Konferencja rozpoczęła się posiedzeniem plenarnym, które otworzyła pani minister ochrony zdrowia Białorusi I.M. Droby-szewskaja witając uczestników obrad i przedstawiając aktualną sytuację kraju w tej dziedzinie. M.K. Zubricki omówił wkład D.P. Bielackowo w rozwój problematyki naukowej historii medycyny i ochrony zdrowia. Następnie rozpoczęły się obrady związane z tematem „Medycyna i wojna”. Prof. M.B. Mirski (Moskwa) przedstawił działalność radzieckiej służby zdrowia podczas II wojny światowej. Różne aspekty działalności służb medyczno-sanitarnych i ich szczególnie zasłużonych przedstawicieli na terenach białoruskich w tym okresie omówili: J.M. Tiszczienko (Grodno), A.I. Sedych (Mińsk), R.A. Czernogłazowa (Mińsk), A.M. Meżennyj